

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUMBİLİMLERİ FAKÜLTESİ

TARİH
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Bilim Tarihi	TAR317	5	3 + 0	5,0	Seçmeli
Birim Bölüm	Tarih - Lisans (Yüz yüze eğitim-Örgün)				
Amaç	Bu dersin amacı, öğrencilerin bilim tarihinin gelişimini ve bilimsel bilginin evrimini anlamalarını sağlamaktır. Bilimsel yöntemlerin kökenleri, farklı medeniyetlerde bilimsel düşüncenin gelişimi ve bilim insanlarının katkıları detaylı şekilde incelenecektir. Ders, bilimsel keşiflerin toplumsal, kültürel ve felsefi bağlamlarını ele alarak bilimin insanlık tarihindeki rolünü kavratmayı hedefler. Ayrıca, öğrencilerin bilim tarihine eleştirel ve çok disiplinli bir perspektiften yaklaşmaları sağlanacaktır. Böylece öğrenciler, modern bilimin temel dinamiklerini ve tarih boyunca yaşanan bilimsel dönüşümleri daha iyi değerlendirebileceklerdir.				
Ders İçeriği	Bilim tarihine giriş ve temel kavramlar Antik uygarlıklarda bilimsel düşünce: Mısır, Mezopotamya, vd. Antik Yunan bilim ve felsefesi Helenistik dönemde bilimsel gelişmeler Roma İmparatorluğu'nda bilim ve teknoloji Orta Çağ İslam dünyasında bilimsel ilerlemeler İslam dünyasında önemli bilim insanları ve eserleri Orta Çağ Avrupa'sında bilim ve skolastik düşünce Rönesans dönemi bilimsel gelişmeleri Bilimsel devrim ve modern bilim yöntemleri 17. ve 18. yüzyıllarda bilimsel keşifler Sanayi Devrimi'nin bilim ve teknolojiye etkisi yüzyılda bilimsel paradigmlar ve gelişmeler Günümüz bilim tarihi tartışmaları ve çok disiplinli yaklaşımlar				
Ders Veren	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KAVAK				
Ders Kaynakları	George Sarton, Introduction to the History of Science, Yıldırım, Cemal. Bilim Tarihi. İstanbul: Remzi Kitabevi, 2001., Ronan, Colin A. Bilim Tarihi: Dünya Kültürlerinde Bilimin Tarihi ve Gelişmesi. Çev. Münir Ülgür. Ankara: TÜBİTAK Yayınları, 2003., Ural, Şafak. Bilim Tarihi I: İlkçağ, II: Ortaçağ, III: Modern Çağ. İstanbul: Ağaç Yayınları, 1994., Sarton, George. Antik Bilim ve Modern Uygarlık. Çev. Adnan Dosay & Halil Demir. İstanbul: Gündoğan Yayınları, 1995., Yüksel, Ahmet Turan. İslam'da Bilim Tarihi. Konya: Kitap Dünyası Yayınları, 2012., İhsanoğlu, Ekmeleddin. The House of Sciences: The First Modern University in the Muslim World. Oxford: Oxford University Press, 2019., İhsanoğlu, Ekmeleddin (ed.). Science, Technology and Learning in the Ottoman Empire: Western Influence, Local Institutions, and the Transfer of Knowledge. Hampshire: Ashgate Variorum, 2004., David C. Lindberg – The Beginnings of Western Science, Thomas S. Kuhn – The Structure of Scientific Revolutions, Herbert Butterfield – The Origins of Modern Science, 1300–1800, John Henry – The Scientific Revolution and the Origins of Modern Science, Fuat Sezgin – İslam'da Bilim ve Teknik, Aydın Sayılı – İslam Dünyasında Bilim ve Eğitim Tarihi, İhsan Fazlıoğlu – Bilim Tarihi Sohbetleri, Seyyid Hüseyin Nasr- İslam ve Bilim, Ahmed Djebbar -İslâm Bilim Tarihi				

Hafta	Konu
1	Bilim tarihine giriş ve temel kavramlar
2	Antik uygarlıklarda bilimsel düşünce: Mısır, Mezopotamya, vd.
3	Antik Yunan bilim ve felsefesi
4	Helenistik dönemde bilimsel gelişmeler
5	Roma/Bizans İmparatorluğu'nda bilim ve teknoloji
6	Orta Çağ İslam dünyasında bilimsel ilerlemeler.
7	Orta Çağ Avrupa'sında bilim ve skolastik düşünce
8	Ara sınav
9	Bilimsel devrim ve modern bilim yöntemleri
10	17 ve 18. yüzyıllarda bilimsel keşifler
11	Sanayi Devrimi'nin bilim ve teknolojiye etkisi
12	Sanayi Devrimi'nin bilim ve teknolojiye etkisi
13	20. yüzyılda bilimsel paradigmlar ve gelişmeler
14	Günümüz bilim tarihi tartışmaları ve çok disiplinli yaklaşımlar
15	Final sınavı

Program Çıktıları

1	Tarihi olayları anlamak için kronolojinin ve salt anlatının yeterli olmayacağını, farklı bilim dallarının sağlayacağı imkânlardan yararlanmak gerektiğinin farkına varmıştır.
2	Alanıyla ilgili yapılmış herhangi bir araştırmanın özgün ve bilimsel yeterlilikte bir çalışma olup olmadığı tayin edebilir.
3	Tarih disiplini ile ilgili konularda uzman ya da bilgisi olmayan dinleyicileri bilgilendirir, onlara elde ettiği bulgularla ilgili düşüncelerini açık bir biçimde yazılı ve sözlü olarak ifade eder.
4	Sosyal bilimlerin sağladığı metodolojik ve kuramsal imkanları kullanarak tetkik, tahlil ve teşhis yapabilme yeteneğine sahiptir.
5	Sahasıyla ilgi çalışmaları yetkin bir şekilde ve inisiyatif kullanarak yapabilir.
6	Araştırmaları esnasında karşılaşılabileceği engelleri nasıl aşacağını bilir ve çözümleri uygular.
7	Çalışmaları sırasında bilimsel ahlaki değerleri bir an olsun unutmadan, bunlara sadık kalır.
8	Tarihçinin sürekli çalışması ve sahasıyla ilgili yayınları takip etmesi gerektiğini bilir. Bunları takip ederken, yeni gelişmelerden ve varılan bilimsel sonuçlardan haberdar olur. Bu sayede bilimsel heyecanını sürekli canlı tutar ve akademik körelmeye maruz kalmaz.
9	Çalışmalarının sonuçlarının sadece meslektaşlarına değil, çeşitli toplumsal kesimlere de ulaşmasını sağlar.
10	Ülkenin kültürel, medeni ve milli varlığının gelişmesi için bu sonuçları azami ölçüde kullanır.
11	Bir sosyal bilimci olduğunun farkında olarak toplumla bağlarını hem mesleki, hem de insani anlamda güçlü tutar.
12	Kaynak dillerini bilir. Tarih alanında yapılmış güncel araştırmaları takip ederek yeterli düzeyde anlayabilir ve meslektaşları ile iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olmayı amaç edinir.
13	Tarih alanının gerektirdiği bilgisayar yazılımı ve donanımı bilgisine sahiptir; bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır.
14	Tarih metodolojisini kullanarak, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, yorumlama ve sentez yapma becerilerine sahiptir ve alanıyla ilgili çalışmaları bağımsız veya ortak çalışma olarak yürütebilir.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14
Ortalama Değer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgigetir/382013>